

С т а н о в и щ е

за докторската работа на Галина Николова Аврамова
на тема „Проблеми на идентичността и особености на постмодерния наратив у Тимъти
Финдли“

Международната рецепция на канадския писател Тимъти Финдли съвсем не е нещо ново, всъщност първите му два романа, *The Last of the Crazy People* (1967) и *The Butterfly Plague* (1969) първоначално са публикувани в Лондон и Ню Йорк, като преди това са отхвърлени от канадските издателства. Едва след публикуването на третия му роман, „Войните“ (1977), Финдли получава признание и в родината си – опит, споделен от още много канадски писатели. Благодарение на факта, че книгата е преведена на множество езици тя достига до една голяма международна читателска аудитория. И все пак, дори и днес, творчеството на Финдли не е широко известно извън англоговорящия свят. В България, например, само два от романите му са преведени и публикувани досега - „Пилгрим“ (1999) през 2001 г. и „Дъщерята на пианиста“ (1995) през 2005¹. Това важи и за познаването на канадската литература като цяло в света - литературознанието извън англо-саксонския свят отделя сравнително малко внимание на произведения, публикувани от канадски автори. Литературното творчество на Тимъти Финдли не прави изключение в това отношение.

След казаното дотук обаче, трябва да отбележим, че неотдавнашната Нобелова награда на Алис Мънро донесе престиж не само на собственото ѝ творчество, но също така и на канадската литература. Нобеловата награда бележи важен момент в историята на канадското литературно творчество, доколкото се отнася до неговото признание. Като резултат от това, вече не е необходимо литературните критици да ни убеждават, че значимостта на канадската литература нараства все повече и повече, че тя е поела възходящ курс на развитие през последните няколко десетилетия и е достойна да бъде предмет на литературен анализ навсякъде по света. И все пак, литературните изследвания, имат много да наваксват по отношение на тълкуването на канадската литература в нашата част на света и докторската дисертация на Галина Аврамова е

---

¹ See Galina Avramova's excellent article "Timothy Findley: The Canadian Pilgrim in Bulgaria." *Canada in Eight Tongues: Translating Canada in central Europe*. Ed. Katalin Kürtösi and Don Sparling. Masaryk University: Brno, 2012. 136. 2

важна стъпка именно в тази посока. Тя е важна не просто като работа фокусирана върху един канадски писател, което е хубав жест само по себе си, по-важното е, че тя се занимава с тематиката по един зрял начин, прилагайки една последователна методология. Изследването има ясна структура и ползва цял един спектър от съвременни теории без да попада в капана на свръх-теоретизирането.

Дисертацията на г-жа Аврамова се концентрира върху творчеството на един изтъкнат канадски писател, като разглежда идентичността и характеристиките на постмодерния наратив в творчеството на Тимъти Финдли със специален фокус върху романа „Пилгрим“. Другите негови книги, на които се позовава изследването, „Известни последни думи“ (1981), „Нежелани спътници“ (1984) и „Ловецът на глави“ (1993), са допълнителни примери от историографските романи на Финдли, представляващи канадското постмодерно.

Често свързват Финдли с готическия стил на Южно Онтарио, а неговите литературни произведения често се занимават с умствени заболявания, психически отклонения, сексуалност и пол, и както отбелязва Грег Гейтънби, в същото време той е "един от най-популярните и обичани автори на английски език в Канада."²

Дисертацията на Галина Аврамова очертава някои аспекти в литературния свят на Финдли през една постмодерна перспектива, засягайки въпросите за идентичността на няколко нива в романа „Пилгрим“ и като такава допринася за развитието на литературните изследвания в Централна Европа като цяло и за по-доброто опознаване на канадската литература в нашата част на света, в частност.

Концепцията на Линда Хътчън за историографската метафикция служи като ръководен принцип на наративния модел използван в дисертацията. Първата глава "Свое и чуждо в романовия текст" се върти около въпроса за интертекстуалността като специална форма, в която текстовете съществуват и приемат своята многопластова идентичност. Втората глава "Идентичност - децата на мрака", която е основната и най-комплексна част от обсъждането в дисертацията, е насочена към анализ на наративната идентичност на Пилгрим и на другите герои в романа на база на четири големи категории: биография, митография, иконография и психография. Третата глава - "Мутации - форми на презентация" обобщава, както и допълнително развива, основните идеи, заложили в дисертацията. В тази част на изследването авторката се опитва да покаже перспективи на събиране, изграждане и реконструиране,

---

² Gatenby, G. (2002, Jun 25). Obituary: Timothy Findley: Bestselling Canadian Writer Who Articulated the Sensitivities of the Outsider in Society. *The Guardian*. 18.

представяйки по този начин - по мое мнение - едно модернистично виждане или импулс, което лежи зад творбата на Финдли.

От дълго време Галина Аврамова проявява специален интерес към литературното творчество на Тимъти Финдли. Познавам г-жа Аврамова почти десет години и съм имал възможност да наблюдавам постепенното ѝ развитие в тази област на изследване. Присъствал съм на няколко от нейните презентации на конференции по канадистика и въз основа на моя опит, не е преувеличено да кажа, че тя е изключително добре подготвен млад учен, силно мотивирана, трудолюбива, съвестна и надеждна. Галина Аврамова се занимава с канадски изследвания в продължение на много години и се е доказала като изключително добър изследовател, със силен интерес към Канада и нейната култура. Тя е отличен комуникатор, който има желание да учи от колегите си. Като бивш председател на Централноевропейската асоциация за канадски изследвания (CEACS), мога да кажа, че г-жа Аврамова допринесе значително за успеха на изследователския проект на нашата асоциация, свързан с преводите на канадска литература. Проектът стартира през 2010 г. и приключи през 2012 г., и г-жа Аврамова, заедно с проф. Мадлен Данова, участва и в трите му фази от името на българския клон на CEACS: тя помогна за създаването на цялостна база данни с около 2500 вписвания, участва в двудневна конференция, която се проведе в Будапеща през октомври 2011 г. с представянето на важен доклад и публикува значима статия в сборника от изследвания, „Канада на осем езика: Да преведем Канада в Централна Европа (2012 г.)”, който се появи в резултат на това международно проучване.

До днес Галина Аврамова е публикувала 13 научни статии, 5 от които са пряко свързани с нейната докторска дисертация, участвала е с 14 доклада в различни български и международни конференции по теми, свързани с докторските ѝ изследвания или с други аспекти на канадската литература и култура, и участва в осем изследователски проекти, провеждани в България и в чужбина.

В настоящия си, краен вид на български, дисертацията представлява значителна преработка на предишната работа на авторката на английски език. В тази последна версия, уводната част е разширена, кръгът от романи на Финдли, към който реферира е допълнен с още произведения, третата глава е значително преработена, към всяка глава е добавено заключение, като такова е получила и цялата работа. Накратко, дисертацията е разширена и подобрена. Дисертацията ползва 137 източници, 128 бележки под линия и се състои от над 418 000 знака на 210 страници, като по този начин отговаря на всички формални изисквания определени за докторска дисертация.

Изследването се състои от три големи глави и няколко подглави, като неговата структура е ясна и логична.

Доколкото ми е известно, дисертацията на г-жа Аврамова е първата книга на български език, която изследва работата на някой канадски писател и като такава заслужава специална оценка. Бих искал да насърча г-жа Аврамова да публикува дисертацията си като монография, след полагащите се мнения от рецензентите, получени в хода на докторската процедура. При изготвянето на окончателния вариант на книгата за публикация, бих препоръчал подглавата "Иконография" да бъде удължена, така че да се доближава до дължината на другите подглави в глава II. Ако работата може да бъде публикувана освен на български и на английски език, това би било от голяма полза за една по-широка международна читателска аудитория.

Въз основа на гореизложеното, бих искал да изразя своята безусловна подкрепа по кандидатирането на Галина Аврамова за докторска степен и да предложа, след като дисертацията ѝ бъде обсъдена в хода на публичната защита, на г-жа Аврамова бъде присъдена докторска степен от университет „Свети Климент Охридски”, София.

Проф. Янош Кенереш